

Herci Viera Strnisková a Marián Labuda sa dožívajú významného jubilea

Koniec októbra je tento rok dôležitým v kalendári slovenskej kinematografie. Životného jubilea sa dožívajú herci Viera Strnisková a Marián Labuda, ktorí sa významne zapísali do dejín slovenskej kinematografie ako herci s presvedčivým hereckým výrazom. Viera Strnisková ako predstaviteľka rôznorodých charakterov s hlbokou psychologizáciou stvárňovaných postáv a Marián Labuda ako výrazný komediálny talent s tragikomickým nadhľadom. Marián Labuda si 28. októbra pripomenie okrúhle 65. výročie narodenia a Viera Strnisková si 30. októbra pripomenie okrúhle 80. výročie narodenia.

MARIÁN LABUDA (28. október 1944, Hontianske Nemce)

Marián Labuda je jedným z najznámejších slovenských divadelných, filmových a televíznych hercov. V roku 1965 vyštudoval herectvo na VŠMU v Bratislave. Bol spoluzakladateľom generačného Divadla na korze, členom divadla Nová scéna (1971 – 89) a od roku 1990 je členom činohry Slovenského národného divadla (SND) v Bratislave. Účinkuje aj v Štúdiu S, v Divadle Aréna, v Národnom divadle v Brne či v Divadle na Vinohradoch v Prahe. Aj keď sa Labuda už počas štúdia herectva prejavil ako výrazný komediálny talent, jeho doménou predovšetkým na divadelnej scéne sa stali tragikomédie a drámy.

V slovenskom filme Labuda debutoval v roku 1965 vo filme režiséra Petra Solana *Kým sa skončí táto noc* spolu so Stanom Dančiakom. Po stvárnení tejto role nasledovali komické postavy vo filmoch *Zmluva s diablom* (r. J. Zachar, 1967), *Zločin slečny Bacilpýšky* (r. J. Režucha, 1970), *Pacho, hybský zbojník* (r. M. Ťapák, 1975) alebo *Ružové sny* (r. D. Hanák, 1976). V priebehu 80. a 90. rokov minulého storočia sa stal jedným z najobsadzovanejších filmových hercov. Veľkú popularitu mu priniesla predovšetkým spolupráca s českým režisérom Jiřím Menzлом. V jeho filmoch stvárnil napríklad postavu šoféra JRD Pávka v komédii *Vesničko má středisková* (1985), zámockého správcu Stoklasu v adaptácii Vančurovho románu *Konec starých časů* (1989), sovietskeho podplukovníka Opalikova vo filme *Život a neobyčejná dobrodružství vojáka Ivana Čonkina* (1993) alebo obchodného cestujúceho Waldena v komédii podľa Hrabalovho románu *Obsluhoval jsem anglického krále* (2006).

Za svoju hereckú prácu v oblasti filmu získal Marián Labuda niekoľko ocenení. Za vedľajšiu úlohu otca vo filme režiséra Martina Šulíka *Záhřada* (1995) má Českého leva a za bizarnú postavu podlého a zhýralého despotu, ktorého stvárnil v režijnom debute kameramana F. A. Brabca *Král Ubu* (1996), bol na túto cenu nominovaný. Bohatá je aj jeho televízna a rozhlasová tvorba. Za svoju umeleckú činnosť bol ocenený množstvom vyznamenaní, je aj držiteľom Ceny ministra kultúry SR za mimoriadny prínos k rozvoju slovenského umenia (2004) a štátneho vyznamenania Pribinov kríž II. triedy (2005).

VIERA STRNISKOVÁ (30. október 1929, Hlohovec)

Slovenská herečka Viera Strnisková je citlivá interpretka zložitých ženských charakterov. Hoci pôvodne vyštudovala filozofiu a medicínu, herectvu sa venuje od svojej mladosti. Počas svojej hereckej kariéry bola členkou Štúdia Novej scény (1948 – 50), činohry J. G. Tajovského vo Zvolene (1953 – 57), Krajového divadla v Nitre (1957 – 62) a od roku 1962 členkou Slovenského národného divadla (SND) v Bratislave. Jej doménou sa stali hrdinky hlboko poznamenané tragickými životnými osudmi.

Vo filme sa začala Viera Strnisková presadzovať od konca 50. rokov minulého storočia. Debutovala postavou princeznej vo filmovej rozprávke režiséra Dušan Kodaja *Pán a hvezdár* v roku 1959. Nasledovali prevažne úlohy manželiek a matiek vo filmoch *Tvár v okne* (r. P. Solan, 1963), *Prípad pre obhajcu* (r. M. Hollý, 1964), *Námestie svätej Alžbety* (r. V. Bahna, 1965), *Smrť prichádza v daždi* (r. A. Lettrich, 1965), *...a pozdravuji vlaštovky* (r. J. Jireš, 1971), *Dievča z jazera* (r. J. Lacko, 1978), *Sneh pod nohami* (r. I. Húšťava, 1978), *Predčasné leto* (r. O. Krivánek, 1982) a v ďalších. Väčšie herecké príležitosti dostala v televíznych dielach *Živý bič* (r. M. Ťapák, 1966), *Rok na dedine* (r. K. L. Zachar, M. Ťapák, 1967), *Rysavá jalovica* (r. M. Ťapák, 1970), *Prečo Adam Chvojka spáva doma* (r. Martin Ťapák, 1972) a v iných. Vo filmoch vytvárala väčšinou introvertné, citovo zraňované plaché ženy, ale aj dedinčanky materského typu. Svojím spojením zrelého intelektu so zraniteľnou emocionalitou vniesla do slovenského ženského herectva nový tón. Okrem účinkovania vo filmoch sa uplatnila aj v dabingu, významná je aj jej recitačná a rozhlasová činnosť. Naďalej patrí medzi výrazné predstaviteľky charakterovo rozmanitých postáv v súčasných i klasických rozhlasových hrách.

Viera Strnisková za svoju umeleckú tvorbu získala niekoľko osobných ocenení. Od roku 2003 je držiteľkou štátneho vyznamenania Pribinov kríž II. triedy.